

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi, w sprawie prowadzonej za sygnaturą akt. II Ns 1202/17 z wniosku O. S. reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego D. S. z udziałem K. S. o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku przypadającego z ustawy po D. M., synu A. i B., zmarłym w dniu 23 maja 2013 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., z powodu błędu.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła wnioskodawczyni.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

- nierozpoznanie istoty sprawy poprzez niezbadanie merytorycznych twierdzeń i żądań małoletniej wnioskodawczyni w zakresie przesłanek uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku przypadającego z mocy ustawy po D. M., co skutkowało odmówieniem małoletniej wnioskodawczyni zatwierdzenia uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku przypadającego z mocy ustawy.

- art. 97 § 2 k. r. i. o. w zw. z art. 101 § 3 k. r. i. o. przez przyjęcie, że matka wnioskodawczyni mogła samodzielnie dokonać rozstrzygnięcia o istotnych sprawach małoletniej córki, jakim jest złożenie, albo niezłożenie oświadczenia o przyjęciu, czy odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej, bez konieczności informowania o odrzuceniu przez nią spadku ojca wnioskodawczyni i uzyskaniu jego zgody w zakresie złożenia, albo niezłożenia oświadczenia o przyjęciu, czy odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej,

- art. 84 k.c. w zw. z art. 1019 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że brak jest możliwości uchylenia się przez spadkobiercę od skutków prawnych oświadczeń o przyjęciu lub odrzuceniu spadku albo niezłożenia takich oświadczeń w wyniku błędu co do prawa.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez uwzględnienie wniosku O. S. i zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku przypadającego z mocy ustawy po D. M., synu A. i B., zmarłym w dniu 23 maja 2013 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., z powodu błędu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny.

Zarzuty naruszenia art. 97 § 2 k. r. i. o. w zw. z art. 101 § 3 k. r. i. o., art. 84 k.c. w zw. z art. 1019 k.c. a także nierozpoznania istoty sprawy w ocenie Sądu Okręgowego, uznać należy za chybione.

Uzasadnienie szczegółowo powyżej opisanych zastrzeżeń, jakie apelująca zgłasza względem prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia, ujawnia, iż skarżąca nie przyjmuje do wiadomości, iż skuteczne uchylenie się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku wymaga spełnienia przesłanek określonych w art. 1019 k.c. oraz w przepisach części ogólnej kodeksu cywilnego dotyczących wad oświadczenia woli w związku z czym uwzględnienie wniosku o zatwierdzenie takiego uchylenia jest możliwe jedynie wtedy, gdy przedmiotowe przesłanki zostaną spełnione.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, pomimo przeciwnego stanowiska skarżącej, nakazuje przychylić się do zapatrywania Sądu I instancji, że przedstawiciele ustawowi wnioskodawczynie (jej rodzice) nie dołożyli należytej staranności, aby złożyć w jej imieniu w przepisany prawem terminie oświadczenie o odrzuceniu spadku, choć obiektywnie mieli taką możliwość. Słusznie ocenił Sąd Rejonowy, że bieg sześciomiesięcznego terminu do skutecznego złożenia w imieniu O. S. oświadczenia o odrzuceniu spadku rozpoczął się w dniu 18 marca 2016 roku, wówczas bowiem oświadczenie o odrzuceniu spadku złożyła K. S. matka (przedstawicielka ustawowa) wnioskodawczynie a zakończył się w dniu 19 września 2016 roku.

Wiedza samego małoletniego, czy też drugiego przedstawiciela ustawowego nie ma znaczenia dla biegu terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku, gdyż każde z rodziców może działać samodzielnie, jako przedstawiciel ustawowy dziecka (art. 98 § 1 KRIO, IV CSK 304/14 - postanowienie SN - Izba Cywilna z dnia 25-02-2015, L.)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, że okoliczność, iż w późniejszej dacie o tytule powołania do spadku O. S. dowiedział się jej ojciec, dla biegu terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku była prawnie indyferentna, w sytuacji kiedy jej drugi przedstawiciel ustawowy (matka) o tym tytule wiedziała wcześniej i mogła działać samodzielnie, składając oświadczenie o odrzuceniu spadku w imieniu córki i we właściwym terminie.

Niezłożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu wnioskodawczynie przez jej przedstawiciela ustawowego we właściwym terminie jest wynikiem braku staranności i nie stanowi żadnego błędu.

Reasumując, nie negując rozzalenia przedstawiciela ustawowego (ojca) wnioskodawczynie, uzasadnione go przywołanymi przez niego okolicznościami, że nie został poinformowany przez matkę małoletniej o odrzuceniu spadku, nie można nie zauważyć, że przeszkodą do uwzględnienia złożonego przez wnioskodawczynię wniosku, jest zaniedbanie jej przedstawicieli ustawowych i brak między nimi właściwej komunikacji, wyrażające się w niezachowaniu należytej staranności co do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku we właściwym terminie, nie zaś uchybienia ze strony Sądu Rejonowego i jego niewłaściwa ocena zaistniałego stanu rzeczy.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.